

Aanbiedingsbrief algemeen bestuur ODU

Aan: leden algemeen bestuur Omgevingsdienst Utrecht
Van: dagelijks bestuur Omgevingsdienst Utrecht
Opsteller: controller
Onderwerp: Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing
t.b.v.: vergadering algemeen bestuur ODU d.d. 27 maart 2026,
agendapunt 4a.2
Bijlagen: bijlage 1 - Nota Weerstandsvermogen en
risicobeheersing

Doel

ter besluitvorming
 ter(oriëntatie)bespreking
 ter kennisneming

Samenvatting

De Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing beschrijft het (wettelijke) beleidskader en de verplichte paragrafen en richtlijnen voor het omgaan met risico's en het opbouwen van voldoende weerstandscapaciteit. Het document vormt het beleidskader voor het algemeen bestuur en geeft richting aan het dagelijks bestuur bij het beheersen van financiële risico's. De nota bevat onder meer de norm voor de weerstandsratio ($\geq 0,8$) en het percentage voor weerstandsvermogen (maximaal 7% van de opbrengsten).

In de eerste twee jaar van ODU zal er nog geen sprake zijn van financiële stabiliteit. Die jaren staan in het teken van de overgang van fusie naar fundament, waarin processen, sturing en samenwerking verder moeten worden bestendigd en we mogelijk te maken hebben met extra financiële risico's en tegenvallers. Daartoe liggen besluiten voor bij de jaarrekeningen 2025 aan de algemene besturen van ODRU en RUDU.

Er is een relatie met het startkapitaal van ODU waarvan de hoogte wordt bepaald na vaststelling van de jaarstukken 2025 van de oude diensten. Over het storten van het startkapitaal door beide algemeen besturen is eerder afgesproken¹ dat dit vanuit de oude diensten plaatsvindt om de administratieve handeling voor de deelnemers en de doorlooptijd te beperken.

Voorstel

¹ AB ODRU 18 december 2025 en AB RUDU 19 december 2025

Voorgesteld wordt om:

In te stemmen met het gevraagde besluit.

Gevraagd besluit:

De Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing vast te stellen.

Bijdrage aan missie & visie

Het voorstel draagt bij aan een robuuste en toekomstbestendige organisatie die in staat is om financiële tegenvallers op te vangen en continuïteit van dienstverlening te waarborgen. Het vaststellen van deze nota is van belang om transparantie, bestuurlijke sturing en voorspelbaarheid in de financiële planning te versterken.

**Bijdrage aan behoud of verbeteren
kwaliteit**

Door het vaststellen van duidelijke kaders voor risicobeheersing en weerstandsvermogen wordt de kwaliteit van de financiële sturing, financiële stabiliteit en de betrouwbaarheid van de organisatie versterkt.

Financiën

De nota bevat geen directe financiële verplichtingen, maar geeft kaders voor de algemene reserve in relatie tot de weerstandsratio.

Juridische toets

Het voorstel is in lijn met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Utrecht (GR), de bijdrageverordening en de financiële verordening. Het algemeen bestuur is bevoegd om dit beleid vast te stellen.

Communicatie

Na vaststelling wordt de nota:

☞ actief openbaar gemaakt via de website van Omgevingsdienst Utrecht.

Medezeggenschap

Niet van toepassing.

Proces/ vervolgstappen n.a.v. genomen besluit

Na vaststelling wordt:

- de nota toegepast bij de begrotingsvoorbereiding, de bestuursrapportage en de jaarlijkse risicoanalyse en hierover wordt aan het algemeen bestuur gerapporteerd.

Toelichting

Algemeen

Een solide weerstandsvermogen en een zorgvuldig ingerichte risicobeheersing zijn essentieel voor een financieel gezonde en bestuurlijk betrouwbare Omgevingsdienst Utrecht. Als uitvoeringsorganisatie opereert ODU in een dynamische omgeving waarin financiële, juridische en organisatorische risico's zich kunnen voordoen. Het is daarom van belang dat risico's tijdig worden onderkend, beheerst en, waar nodig, financieel worden afgedekt.

Deze nota beschrijft de uitgangspunten en beleidskaders voor het omgaan met risico's en het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit. Daarmee biedt zij duidelijkheid over de wijze waarop risico's worden geïnventariseerd, gewaardeerd en gemonitord, en hoe de relatie wordt gelegd met reserves en weerstandsvermogen.

De nota ondersteunt de kaderstellende rol van het algemeen bestuur en vormt het raamwerk waarbinnen het dagelijks bestuur uitvoering geeft aan het beleid inzake risicobeheersing en weerstandsvermogen.

Daarnaast bevat de nota richtlijnen voor risicobeheersing, waaronder de jaarlijkse risicoanalyse, de koppeling aan de planning & control-cyclus en de toepassing van robuustheidscriteria uit het IBP VTH. Hiermee wordt geborgd dat ODU in staat is om financiële tegenvallers op te vangen en daarmee de financiële stabiliteit en continuïteit van dienstverlening te waarborgen.

Het uitgangspunt blijft dat ODU doelmatig en transparant opereert en dat reserves niet verder worden opgebouwd dan nodig is. Tegelijkertijd is het, juist in de eerste jaren na de start van een nieuwe organisatie, verstandig om een solide financiële basis te behouden. Dit past bij het streven naar een financieel robuuste omgevingsdienst die haar taken betrouwbaar en continu kan uitvoeren.

De nota beschrijft de bovengrens, die reeds in de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd, voor de weerstandscapaciteit (maximaal 7% van de opbrengsten).

Het bestuur heeft in het Richtingsplan Omgevingsdienst Utrecht bepaald dat het weerstandstandsratio structureel minimaal 0,8 moet bedragen. Bij een begrotingsomvang van circa € 47 miljoen in 2027 en een maximale 7% komt dat neer op circa € 3,2 miljoen. Het dagelijks bestuur van ODU vindt het wenselijk om uit te gaan van dit maximum van 7%.

Beleidsnotitie en huidige situatie weerstandsvermogen

De bijgaande beleidsnotitie beschrijft de uitgangspunten voor het weerstandsvermogen op langere termijn. De daarin opgenomen normen passen bij een organisatie die na enkele jaren in rustiger en financieel stabielere vaarwater is gekomen.

In de eerste twee jaar van ODU zal die financiële stabiliteit nog niet zijn gerealiseerd. Die jaren staan in het teken van de overgang van fusie naar fundament, waarin processen, sturing en samenwerking verder moeten worden bestendigd en we mogelijk te maken hebben met extra financiële risico's en tegenvallers. Daartoe liggen besluiten voor bij de jaarrekeningen 2025 aan de algemene besturen van ODRU en RUDU.